
Marcin Piotrowski

UNIwersytet Łódzki

Bibliografia etnografii polskiej

Początki bibliografii etnografii polskiej sięgają dziewiętnastego wieku – jak wiemy – były to opracowania drukowane samodzielnie, jak i w postaci odrębnych numerów czasopism ludoznawczych. W Ośrodku Dokumentacji i Informacji Etnograficznej (ODiE) prace mające na celu stworzenie całościowej bibliografii rozpoczęły się we wczesnych latach siedemdziesiątych, a w latach osiemdziesiątych podjęto działania uwieńczone kilkoma publikacjami bibliograficznymi, początkowo retrospektywnymi, a później prowadzonymi na bieżąco (ich wykaz w załączonej literaturze). Kolejne opracowania – dzięki środkom grantu „Bibliografia Etnografii polskiej w Internecie” – powstają od 2000 roku i sukcesywnie pomnażają internetowe zasoby tej unikalnej bibliografii opracowanej przez zespół ODiE pod kierunkiem profesor B. Kopczyńskiej-Jaworskiej. Skromny zespół – M. Wilbik, M. Niewiadomska, a także współpracownicy zatrudniani okresowo – A. Hlebowicz, I. Kuźma, J. Kościelska oraz inni – stworzyli dzieło, którego rangę doceniają nie tylko etnologowie, ale i inni naukowcy w Polsce i na świecie. Jak mówi jednak profesor Jaworska: „koledzy polscy nie podzielili się ani razu swoimi uwagami...” (tyczącymi bibliografii – zasad jej tworzenia jak i zasobami).

Należy także przypomnieć, że zespół kierowany przez prof. Jaworską, zarówno w ODiE, jak i w Katedrze Etnografii przez wiele lat, obok swoich podstawowych zainteresowań naukowych brał udział w wielu inicjatywach, mających na celu usystematyzowanie i opracowania porządkujące wiele dziedzin etnografii, etnologii, antropologii kultury. Wymienić tu trzeba współpracę z bibliograficznym czasopismem *Demos*, w którym opublikowano wiele recenzji polskich prac etnograficznych (i pokrewnych), czy też stworzenie słownika haseł związanych z szeroko rozumianym ludoznawstwem, pomocnych później między innymi przy tworzeniu internetowej bibliografii. Nawiązano także współpracę z wieloma instytucjami o podobnym zakresie działania w całym świecie, korzystając z ich doświadczeń, sposobów działania, a częściowo również dorobku. W samym Ośrodku znajdują się uporządkowane zbiory dotyczące szeroko rozumianego ludoznawstwa, etnografii, etnologii. Wiele dziedzin – wystawiennictwo, twórczość ludowa, muzealnictwo, imprezy związane z kulturą ludową są tu odnotowane

i opracowane, dostępne dla zainteresowanych. Wiele z tych materiałów zostało opublikowanych, stały się także podstawą dalszych badań, opracowań publikacji. Niestety, problemy finansowe nie pozwalają na szersze opracowanie tych zbiorów, a co więcej, na ich elektroniczne przetworzenie i udostępnienie.

Autorzy bep-u wielokrotnie uczestniczyli w spotkaniach roboczych i konferencjach – krajowych i zagranicznych – dzieląc się swoimi doświadczeniami i refleksjami. Pozwolę sobie, korzystając z ich publikacji, pokazać wybrane problemy związane z internetowymi pracami bibliograficznymi:

1. Braki kadrowe i finansowe,
2. Problem dostosowania języka opisu oraz sposoby wyszukiwania,
3. Konieczność przeformułowania słów kluczowych,
4. Problem porównywalności bep ze „starymi” bibliografiami drukowanymi – ich kompatybilność,
5. Problem wyznaczenia granic zakresu – etnografii, etnologii, antropologii kultury,
6. Interdyscyplinarność stwarzające jednocześnie szanse i problemy,
7. Zmiany pól zainteresowań – konieczność wprowadzania nowych haseł, takich jak: media, reklama, płęć (gender) i inne,
8. Konieczność „współgrania” z innymi bibliografiami i dyscyplinami naukowymi,
9. Braki wynikające z niekompletności zbiorów literatury dostępnej w bibliotekach (czasopisma),
10. Brak odzewu instytucji i organizacji, jak również autorów.

Należy więc:

1. Zachęcić wszystkich do korzystania z bep, zwłaszcza, że jest to – w przeciwieństwie do wielu innych bibliografii internetowych – bezpłatne,
2. Zmobilizować siebie i innych do przesyłania not bibliograficznych o publikacjach własnych i kolegów,
3. W miarę możliwości wspomóc działania bep-u – organizacyjnie i finansowo.

Bibliografia Etnografii Polskiej.
 etnologii, antropologii kulturowej oraz nauk pokrewnych

Ostatnia aktualizacja: 2009.10.10 14:51:34.
 Ostatni dostęp do bazy: 2009.10.22 12:11:32
 Liczba użytkowników od 2007.03.21: 11027
 Oprogramowanie Expertus WWW dla baz CD6/ISIS © SPLENDOR, Poznań Instrukcja
 Spis indeksowanych wydawnictw ciągłych

Dziedzina:
 Łączenie warunków:

Zawężanie wyników:

typ dokumentu: dowolny artykuły z czasopism książki i inne publikacje
 tylko recenzje:

Wybór lat
 (kilka lat: klawisz Ctrl i lewy przycisk myszy)

2009
2008
2007
2006
2005
2004

format opisu:
 szeregowanie:
 sposób wyszukiwania:

Uwaga:

- Ponieważ do indeksu pobierane są wszystkie słowa z opisu najobszerniejszy wynik wyszukiwania uzyskuje się wpisując poszukiwany termin w pole "dowolne słowo opisu".
- W polach "tytuł - dowolne słowa", "słota - dowolne słowa" "słowo kluczowe - dowolne słowa" można wpisywać początek kilku słów np. pieśń ludowa zostanie wtedy odnaleziona: pieśni ludowe, pieśni ludowej, pieśń ludowa.
- W pozostałych polach najlepiej wpisać początek słowa wyszukiwanego i wybrać je z indeksu
- Nie należy terminów wyszukiwawczych umywać w cudzysłowach.

Wyszukiwanie wg IDT:

[Strona główna](#) | [Splendor - systemy informacyjne](#)

Literatura:

- Andrunik A., Bibliografia etnografii polskiej za lata 1934-1939, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Ośrodek Dokumentacji i Informacji Etnograficznej PTL, Łódź-Wrocław 1996.
- Kulesza-Zakrzewska T., Bibliografia etnograficznych prac magisterskich, doktorskich i habilitacyjnych wykonanych na uniwersytetach polskich w latach 1945-1975, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa-Łódź 1979.
- Hlebowicz A., Bibliografia etnografii polskiej za lata 1926-1933, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Ośrodek Dokumentacji i Informacji Etnograficznej PTL, Łódź-Wrocław 1993.
- Kościelska J., Bibliografia etnografii polskiej za lata 1986-1990, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Ośrodek Dokumentacji i Informacji Etnograficznej PTL, Łódź-Wrocław 1966.

- Karpińska G.E., Niewiadomska M., Bibliografia zawartości *Literatury ludowej* za lata 1957-1980, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław 1986.
- Niewiadomska M., Bibliografia etnografii polskiej za lata 1976-1985, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1989.
- Karpińska G.E., Niewiadomska M., Bibliografia zawartości *Ludu* za lata 1895-1985, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław 1988.
- Piękno użyteczne czy piękno ginące. Informator o realizacji programu Ministerstwa Kultury i Sztuki „Ginące zawody”, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, red. i oprac. Kopczyńska-Jaworska B., Niewiadomska-Rudnicka M. Łódź 1997.
- Kopczyńska-Jaworska B., Kuźma I., Wilbik M., Warsztaty bibliograficzne. Internationale volkskundliche bibliographie, *Lud*, t. LXXXIX, 2005, s.359-366
- Kopczyńska-Jaworska B. Pracować nie tylko dla podłego zysku i miernej sławy. Odpowiedzi na pytania Zbigniewa Jasiewicza, *Lud*, t. LXXXIX, 2005, s.295-312
- Kopczyńska-Jaworska B., Kuźma I., Gegenwertige interessen der polnische ethnologie, [w:] Europäische Etnologie im neuen Millenium, Thelm 2002, s.79-84.
- Kuźma I., Bibliografia etnografii polskiej w internecie (uwagi po dwóch latach funkcjonowania), *Lud*, t.LXXXXII, 2008, s. 265-272.